

The Best Library Magazine

Leden
Únor

PÁREK

časopis Knihovny města Ostravy

Safari klub – Anja SNELLMANOVÁ

Jsou lásky a touhy mladé ženy jen křehkou maskou zvířecí říše? Za některé věci platíme celý život...

Moje ruka touží po meči – Marcus SEDGWICK

Hororový příběh ze 17. století se odehrává v zapadlé vesničce kdesi ve východní Evropě. Sníh se snáší do hlubokých lesů a z hrobů vstávají nemrtví.

Pokojská – Markus ORTHS

V humorném románu o neurotické pokojské se sklony k voyeuristickému pozorování hostů zpod postelí se Markus Orths dotýká problémů v mezilidské komunikaci.

Šťastné dny – Laurent GRAFF

Absurdní příběh o čekání na smrt s velkou láskou k životu.

Podivuhodná dobrodružství Toma Scatterhorna – Henry CHANCELLOR

Dnem, kdy otec malého Toma dostal záhadný dopis, se chlapcův život rázem změní. Otec se chová podivně a usilovně po něčem pátrá, nakonec rodinu opustí a zmizí kdesi v Asii.

Dáma, která měla ráda čisté záchodky - J.P. DONLEAVY

Brilantně vypointovaný, a přitom tak nejednoznačně vyznívající příběh této až do poslední chvíle hrdé, vtipné a ironické hrdinky je zábavný a dojemný zároveň.

Aut'ák – Harry CREWS

Román je humornou groteskou, poukazující na podivnou "motomorfózu", kterou člověk západního světa učinil v druhé polovině dvacátého století.

Knih

závislost na celý život

Nový projekt pro podporu čtení

Literární ceny

Cena Lidových novin

Cena Karla Čapka

RECENZE

Moje ruka touží po meči (2-3.3766)

Marcus Sedgwick

Pokud jsem se v poslední době díval po nabídce na našem knižním trhu, zaujalo mne, kolik je najednou na trhu titulů o upírech. Pravděpodobně obrovský komerční úspěch trilogie „Stmívání“ od Stephenie Meyerové byl tím katalyzátorem, který najednou zvedl zájem o různé formy vampyrismu. Svou trochou do mlýna přispělo i nakladatelství Albatros, které ve své řadě Albatros Plus vydalo minulý rok skvělý detektivní thriller „Upíři z Hollywoodu“ od Adrienne Barbeauové a Michaela Scotta, a před pár týdny k němu přibyl další upíří horor od anglického autora Marcuse Sedgwicka (*1968) „Moje ruka touží po meči“.

Stejně jak v doslovu píše Sedwick, že na světě jsou desítky, možná stovky pojmenování pro tyto tvory noci a krve, je stejné množství „teorií“ o jejich původu a schopnostech, ale i o možnostech likvidace. Od klasického česneku, svčeneé vody či stříbrné kulky, až po moderní verze, jako jsou v knize výše uvedené dvojice Barbeauová – Scott. Verze, kterou si vybral Sedwick, není ale taková ta klasická stokerovská, ale spíše vychází z oblasti dávných mýtů a pověr. S tím i koriguje doba, ve které se příběh odehrává – něco na pomezí konce středověku a počátku novověku. Děj je situován v přesněji neurčené oblasti někde v nekonečných lesích východní Evropy, kde putují od místa k místu otec a syn, Tomas a Petr. Živí se jako dřevorubci, ale díky podivínskému otci nikde nezakotví déle. Příběh se odehrává ve vsi jménem Chust, kterou začalo obcházet zlo. Děsivé zlo, které pobíjí dobytek, zlo, kvůli kterému se lidé po setmění zabarikádovávají ve svých domech a chatrčích. Dle zdejších pověr se jedná o Královnu stínů. Jen starý Tomas zná pravdu, kterou se snaží už desetiletí zapomenout na dně flašky od kořalky. On ví, kdo je to zlo, které se v noci vydává ze svých hrobů a hledá krev. My je známe jako upíry, tehdy a tam se jim říkalo Rukojmí. Až příjezd kočovných cikánů ho donutí otočit se k realitě čelem.

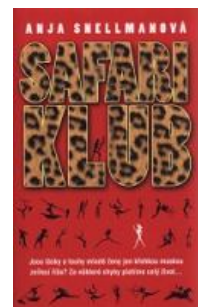
Jak jsem už psal, nevychází se zde z moderních představ upírů jako galantních krasavců, vychytralých a marnotratných bytostí, které se s úsměvem na tvářích procházejí mezi lidským dobytkem. Rukojmí jsou odulé ožvlé mrtvoly, které pouze instinktivně loví po okolí. A pro podtržení této atmosféry bezmocnosti a hlavně bázně před temnou silou, používá autor celkem lakonický, strohý jazyk. Celou tu bezmocnost jen podtrhuje i jakákoliv absence humoru. Ten naopak ve výborném románu „Upíři z Hollywoodu“ hraje nedílnou součást příběhu.

Ale autorovým záměrem bylo vytvořit opravdu temný příběh bez šťastného konce. A to se mu skutečně povedlo. Přiznávám, že jsem nejprve knihu chápal jako klasickou temnou fantasy, ale nakonec se z ní vyklubal čistokrevný horor. Kniha už čtenáře zaujme skvělou grafikou obálky převzatou z originálu, který vyšel pod názvem „My Swordhand is singig“ v roce 2006. Českou verzi vydalo nakl. Albatros v překladu Hany Zahradníkové.

Pěknou dávku krve přeje BoboKing

Safari klub (2-3.3399)

Anja Snellmanová

Na přebalu této knihy se píše: „Její příběhy jsou uvěřitelné a lidské, a přitom dostatečně podivné, aby nezapadly do šedi všednosti a nenudily.“ Tak nám prezentují třetí přeloženou knihu finské autorky Anji Snellmanové (*1954) „Safari klub“ (orig. Safari Club, 2001). Přestože se příběh celou dobu točí kolem života helsinského zoo na ostrově Korkeasaari, hlavní děj se odehrává jako morální či existenciální boj mezi dvěma postavami

prezentujícími dva diametrálně odlišné světy – svět mužů a svět žen. Příběh životního zápolení mezi Helenou a Ukrim opravdu naplňuje avizované *uvěřitelné a lidské*, a to odvěkou rivalitu, či spíše obhajobu role muže či ženy ve společnosti. To *podivné* zde představuje autorčino absolutní vyhranění „války genů“. Ukri jako postava muže, který žije ve svém světě, kde chlap má biologické právo hrát roli supersamce, a jako protipól Helena, která ví, že má stejná práva jako muž, přesto si musí každý svůj cíl jako žena tvrdě vydobýt. To, *aby nezapadly do šedi všednosti a nenudily*, zde ztvárňuje úvodní epizoda, perverzní a šokující, která snad překračuje hranici normality. Omyl mladé Heleny, která při „dámské jízdě“ hru na lehké ženy přehnal více, než by si sama představila. Bohužel Ukri své a její role v této „frašce“ odmítá ignorovat.

Kniha se mi jeví jako psychologický thriller, kde jde o to, kdo z obou aktérů bude mít pevnější nervy. Od toho incidentu během „hry“ na děvku uplynulo mnoho let. Helena si splnila svůj sen stát se hlavní veterinářkou v helsinské zoo, z Ukriho se stal velký a uznávaný ředitel přírodopisného muzea. Přesto Ukri nedokáže přenést přes srdce, že Helena se „vzpamatovala“ a dokonce teď má takové vysoké postavení, které po desetiletí patřilo pouze mužům.

Prvotním záměrem autorky bylo ukázat, jak se přes všechny nové společenské změny, globalizaci atd., stále vede válka pohlaví. Neuplatnila to jen v případě až duševně narušeného Ukriho, ale i v zajímavé postavě Helenina manžela, populárního evangelického pastora, který vede setkání problémových mužů.

Přiznám se, že po přečtení knihy mi připadalo, že se autorka během psaní stále rozhodovala, co vlastně chce napsat. Kdyby chtěla napsat přímo psychothriller o násilnickém Ukrim a jeho touze po psychickém a fyzickém zničení Heleny, je tam třetina knihy naprosto zbytečná. Ty až detailní popisy práce veterinářky v zoo, ukázek různých problémů spojených s chovem exotických zvířat atd. Naopak chtěla-li napsat příběh o životě a koloběhu velké slavné helsinské zoo, zbytečně do toho vkomponovala tyto genderové konflikty.

V překladu Lindy Dejarové vydalo nakl. Metafora, 2009.

BoboKing

Pokojská (2-3.2845)

Markus Orths

Německý autor Markus Orths (*1969) začal publikovat na konci 90. let minulého století a má za sebou už několik knih, které si získaly u čtenářů dobré kritiky i několik literárních ocenění. Českému čtenáři se poprvé představuje knihou „Pokojská“ (orig. *Das Zimmermädchen*, 2008), za kterou získal cenu Telekom-Austria-Preis, která byla součástí známé literární ceny pro německy píšící autory Ingeborg-Bachmann-Preis za rok 2008.

Tento rozsahem velmi krátký text (94 stran) je v anotaci nakladatelem prezentován jako „humorný román o neurotické pokojské“. Termín „humorný“ je v tomto případě možná nadnesený. Když jsem četl anotaci, která vypadala velmi lákavě, představoval jsem si něco ve stylu T.Brussiga, P. Šabacha, či D. Barryho. Prostě dílo v duchu inteligentního humoru. Ale humorný nemusí být jen termín pro salvy smíchu. Můžeme to chápat jako netradiční, či nenormální, v tomto případě příběh či situaci. Pak je to pro tuto knihu dostatečné označení. Příběh mladé slečny Lynn Zapatkové je nenormální. Příběh začíná v době, kdy je propuštěná z léčebny, nijak přesně nespécifikované, ale pravděpodobně pro její vrozenou kleptomanií. Nic o ní nevíme, jen to, že matka je osoba, která žije cca čtyři hodiny cesty vlakem. A stejně jako jsou otravné ty hodiny ve vlaku, tak je i otravný její vztah s matkou. Jedinou prací, kterou sežene, je práce pokojské v luxusním hotelu ve městě. Ale ona není obyčejná pokojská, je přímo čistotou posedlá pokojská. To, co ostatní považují za uklizený pokoj, to ona chápe jako základní hrubý úklid.

Její život je z jednoho pohledu děsivě nudný a stereotypní, z druhého vlastně totálně nenormální. Vše si musí přesně nalinkovat, protože jinak by skončila tam, kde začala. Každý den má přesně daný opakující se řád, má svoji barvu, má svůj úkol. Každé pondělí rychlý sex s Heinzem, jiný den vždy DVD, v sobotu vášnivý lesbický sex, pak den strašného volna, pak každé úterý ... její slabost, její cesta, jak zapadnout do okolního světa. Její polehávání pod postelí hosta, a tedy velmi divné a intimní spolužití s někým jiným, cizím.

Je to moderní dílo o moderním člověku. Její morálka, její názory, nic není konzervativní. Přístup k sexu je zcela otevřený, bezprostřední. S tím je i spojená volba slov. Autor se třeba v popisu sexuálních scén nijak neomezuje. Přitom vůbec není vulgární, jen čistě popisný. Můžeme tvrdit, že je příběh psaný velmi strohým stylem. Někdy mi to připadalo, jako v kdyby ho autor psal v rytmu německého techno rytmu. Vzniklo z toho nakonec dílo čtivé, zajímavé a netradičně popisující náš současný svět a člověka v něm.

V překladu Aleny Novákové vydalo v edici Neewit nakl. Kniha Zlín, 2009.

Šťastné dny (2-3.3038)

Laurent Graff

Titul s názvem „Šťastné dny“ v nás může evokovat příběh končící „...a byli šťastní až do konce svých životů“. Ovšem román francouzského autora Laurenta Graffa do kategorie pilcherovských happyendů z Cornwallu zcela určitě nepatří. Jeho kniha je velmi čtivý a inteligentní příběh, založený především na interesantní postavě muže jménem Antoine. Co je smyslem lidské existence, smyslem života? Antoine to sice neví, ale už v osmnácti si myslí, že mu život už nic zásadního nepřinese a koupí si hrob. V pětatřiceti se už nastěhuje do lepšího privátního domova důchodců. Možná si pomyslíte, že je to prostě pošuk, blázen, který neví co s penězi či životem. Ale sám hrdina to vyjadřuje takto: „*V osmnácti letech jsem měl pocit, že už jsem si vyzkoušel zhruba všechno, co obnáší průměrný život – lásku, práci, ideály, ambice, zklamání i nudu. ... už mi nechystá žádná opravdu nečekaná překvapení, na něž by stálo za to čekat. Rozhodl jsem se, že se nadále nebudu o nic snažit a budu se jen připravovat na to, co se má stát.*“

Možná si můžete říci, proč tedy s životem neskončuje, když ho nebaví? Ale on život má rád, jen si myslí, že mu už nic nového nedá. Prostě využije štěstěny, té mušky jenom zlaté, která mu nečekaně dala do klína velké dědictví po vzdáleném strýci, a bude čekat na nezvratné v klidu domova důchodců. Snad zde najde něco, co o životě vědí tito staří lidé, co on ve svém věku nemůže znát. Když nic jiného, snad samotná smrt je pro něj jediným „překvapením“, které nepoznal, a naopak jeho spolubydlící poznávají stále intenzivněji.

Knížka „Šťastné dny“ (orig. Les Jours heureux, 2001) je snad až niterním pohledem na život, nebo spíše na jeho závěrečnou rekapitulaci, která předchází konečné smrti. Nelze v podání Antoineho říci, je-li smyslem života něco více než jen biologické zachování rodu, nebo snad něco vyššího. Kniha není ani sentimentální, ani humorná, je prostě o životě. Místy smutná, místy až nečekaně vtipná. Možná pro někoho až krutě vtipná. Ale není to černý hřbitovní humor, ale spíše nekriticky upřímný výklad. Právě upřímnost je jednou z deviz, kterou blížíci se konec v sobě člověk více objevuje. Ale i tak lidé nikdy nesundávají ze sebe „masky“, což je jedno ze smutných poznání, které zde Antoine objeví.

Tento výborný literární kousek vydalo nakl. Mladá fronta v překladu Lucie Šavlíkové.

BoboKing

Podivuhodná dobrodružství Toma Scatterhorna – tajemství muzea (2-9.1280 I.)

Henry Chancellor

Román „Podivuhodná dobrodružství Toma Scatterhorna – tajemství muzea“ (orig. *The Museum's Secret - The Remarkable Adventures of Tom Scatterhorn*, 2008) britského autora Henry Chancellora (*1968) je dalším přírůstkem v žánru dětské fantastické literatury z nakl. Argo. Když jsem vzal knihu poprvé do rukou, už samotný název a grafická úprava obálky mi nějak podvědomě říkala, že to bude asi něco jiného, než je člověk zvyklý u moderních fantasy příběhů pro mládež. Všechny ty akce, mírně okořeněné násilím, slangové výrazy, atd., to v této knize moc nenajdete, nebo snad v odlišném vyznění. Příběh vychází z jakési šablony klasické anglické dobrodružné tvorby pro mládež. Styl mluvy, postavy, prostředí, to vše je tak trochu jako z edwardovské Anglie, přestože se většina příběhu odehrává v dnešní době. (Většina příběhu se odehrává v dnešní době, ale protože jedním z námětů knihy je možnost cestování v čase, zbývající část se odehrává právě v edwardovské Anglii.) Osobně ale považuji za největší rozdíl od knih tohoto typu v absenci humoru. Ať už vezmete tituly jako *Harry Potter*, *Řada nešťastných příhod*, tituly od J. Wilsonové či E. Colfera, vždy nezanedbatelným prvkem knihy je humor, často populární tzv. šibeniční. V „Tajemství muzea“ ale na humor nějak nezbylo místo. Tuto stránku ale autor částečně nahrazuje postavami, které v jeho popisu jsou více než podivínské. Přesně takové jsou třeba postavy manželů strýčka Joseho a tety Melby. On malý a tlustý růžolící mužiček, ona vysoká a kostnatá s úcesem jako pudinková mísa. A k této dvojici ještě patří jejich zvířecí mazlíček krysa jménem Plankton. A takových postav a postaviček najdete v příběhu povícero. Například mluvící vycpaná zvířata ze Scatterhornova muzea, místa, které je středobodem celého příběhu.

Co je námětem knihy? Hrdinou je jedenáctiletý Tom Scatterhorn, jehož otec, a posléze i matka, zmizeli v opuštěných dálavách Mongolska při hledání záhadných brouků či jeden druhého. Proto musí vánoční prázdniny strávit u podivného strýčka Josiho a tety Melby, dědiců a správců přírodovědného Scatterhornova muzea v městečku Dragonportu. Skomírající a pusté místo plné pelichajících vycpaných zvířat, které zažilo svoji slávu před sto lety v době založení slavným lovcem a dobrodruhem sirem Henry Scatterhornem. Kolem historie muzea se stále točí legenda o velkém safíru, který tu snad sir Henry měl schovat. A jak postupem času malý Tom zjišťuje, je tu ještě jedno tajemství, které láká podivná individua k muzeu ještě více. Tajemství slavného preparátora Augusta Catchera, který má v sobě moc jako od Boha.

O příběhu se dá vcelku říci totéž, co se říká u kvalitních vín, že s postupem času zrají a jsou lepší a lepší. Obdobně mi to totiž připadalo i u této knihy. Po pomalém rozjezdu, kdy se s prominutím dalo přeskakovat odstavce, se s každou další kapitolou přidávalo na tempu a akčnosti. Na podzim 2009 by v angličtině měl vyjít další příběh Toma Scatterhorna pod názvem „*The Hidden World: The Remarkable Adventures of Tom Scatterhorn*“.

V překladu Jany Jašové vydalo nakl. Argo v roce 2009.

BoboKing

Dáma, která měla ráda čisté záchodky (2-30.255)

J.P. Donleavy

Když v roce 2003 se na našem knižním trhu objevila kniha „Dáma, která měla ráda čisté záchodky“, mnoho čtenářů si určitě říkalo, kdo je to ten J.P. Donleavy? A o čem asi bude kniha s tak „zajímavým“ názvem? Jak to většinou bývá, kniha s tak netradičním názvem je

o něčem netradičním. Skutečně bychom mohli říci, že je to příběh o dámě, která díky tomu, že chodila na opravdu jen decentní a velmi čisté veřejné záchodky, ke štěstí přišla. Ale i to je samozřejmě jen velmi zlehčený obsah knihy, i když na to, že má jen 69 stran, by to mohlo stačit. Přes svůj velmi krátký rozsah je to ale příběh, na který musíte vydat stejné úsilí jako u několikanásobně rozsáhlejšího thrilleru. Stejně jako např. u jednoho z nejslavnějších maďarských děl současnosti – „Svíce dohořívají“ od Sándora Máraiho, i zde se dá říci, že každá věta je samostatná myšlenka, námět jako na jednu celou stranu.

Hrdinkou příběhu je Jocelyn, dáma vychovaná jižanskou aristokracií, vzdělána na prestižní dívčí škole, prostě člověk z vyšší společnosti žijící v jiných bezproblémových realitách než většina lidí. A pak najednou přijde zlom, doba mládí a krásy najednou zmizí a s tím zmizí i manžel u mladší s pevnějšími nadry. Následuje nelitostný rozvod, který jí zanechá dost peněz. Ale pak přijde podvodný makléř a vše se rozplyne jako pára nad hrncem. A najednou je tu stárnoucí ženská bez jakýchkoliv pracovních zkušeností, jen z bezcennými manýry a znalostmi noblesní společnosti. V tomto pohledu bychom mohli tvrdit, že je to naprosto banální příběh, který asi nepřekvapí a ve společenských rubrikách módních časopisů se jich najde dost. Právě tu výjimečnost zde hraje autorův skutečně niterní pohled na pomalý a neúprosný úpadek lidského charakteru a společenského postavení. A s tímto poklesem se i mění styl mluvy, její myšlení a názory atd. Vše najednou vidí Jocelyn v jiné perspektivě. Najednou jsou hodnoty života tak odlišné, že de facto neví, jak se s tím vypořádat. Tady ten nový život v kontrastu s tím starým, aristokratickým, dokonale vytváří dramatický prvek celého příběhu. Člověk neví, jestli se má nad jejím osudem smát či brečet. Žena, která se rozhodovala, jestli jít na zlatě či na stříbře najednou uvažuje o prostituci, jako její snad jediné žádané zkušenosti na trhu práce.

Knihy je nezvyklá nejen svým příběhem, ale i netypickou logikou (či spíše nelogikou) v interpunkci, čemuž v Lidových novinách Richard Olehla říká formální experiment, snaha o rozbití věty. V díle je použita celá škála výraziv, od jazyka honorace až po perverzní sexuální úvahy. Právě tato jistá otevřenost v sexuálních popisech je typická pro dílo J.P. Donleavyho. Tento syn irských emigrantů narozený v New Yorku v roce 1926 proslul právě svým prvním románovým debutem „The Ginger Man“, který jako i jiná díla amerických autorů se silným erotickým podtextem musel nacházet cestu ke čtenářům skrze evropská nakladatelství. Přes svoji popularitu nakonec „The Ginger man“ přinesl i mnoho neštěstí a soudních sporů, a mnozí literární kritici si myslí, že žádné další jeho dílo už podobných kvalit nedosáhlo. Knihu „The Ginger man“ vydalo v češtině v roce 2006 nakl. Argo jako „Zrzoun“.

Samotnou třešničkou na dortu v příběhu Jocelyn je neuvěřitelná pointa celého jejího životního pádu. A i po dvou přečteních se musím přiznat, že si stále nejsem jistý, jak mám přesně chápat ten závěr. Konec není žádná fantasmagorie, ale neustále myslím na to, co by mělo následovat na další stránce jejího života, kdyby ji autor napsal. Jak chápat dopad té nejzvláštnější události v New Yorku na hrdinčin život?

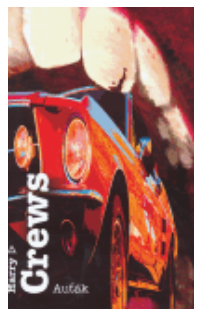
Tento velmi čtivý tragikomický či snad satirický příběh (orig. *The Lady Who Liked Clean Rest Rooms : the chronicle of one of the strangest stories ever to be rumoured about around New York*, 1995) přeložila pro ediční řadu AAA nakladatelství Argo Michala Marková.

BoboKing

Aut'ák (2-3.1361)

Harry Crews

Kdyby člověk měl navrhnout, co považuje za symbol amerického života dvacátého století, většina by možná okamžitě uvedla auto. Plechový miláček, bez kterého by Američané pomřeli hladu, protože by nevěděli, jak se dostat do obchodů, vymřeli by možná i tím, že by neměly kde „vznikat“ nové generace Američanek, protože by neexistovalo neodolatelné sexuální prostředí, jakým je zadní sedadlo auta. Auto je hnací silou americké ekonomiky, zdrojem zábavy, místem, kde se plodí děti, místem, kde se zabíjejí i prezidenti. O tom všem jakoby píše i jižanský americký spisovatel Harry Crews (*1935).

Jeho první české představení se točí kolem aut, a to v podobě krátkého románu „Aut’ák“ (orig. Car) , který vydal v roce 1972. Hrdiny příběhu jsou členové rodiny Macků, kteří svůj celý život spojili s auty. Vlastní mnohahektarové vrakoviště Autopark, kde nejen všichni pracují, ale i žijí. Auto v jejich myslích není jen věc, je povýšeno na člena rodiny, milenku, místo bezpečí, snad až modlu či boha. Jak to ve svém pozdějším komentáři napsal sám autor : „Našli jsme v autech Boha, a jestli to nebyl opravdový Bůh, rozhodně byl tak uspokojivý, mocný a inspirující, že na nějakém drobném rozdílu už nezáleželo.“ Auto jako Bůh zní jako absurdita, ale v duchu absurdity je napsaná celá tato kniha. Není to jen ta neodolatelná vášeň k autům, ale fenomén amerického snu, který je vlastně založen na americké filozofii, že jen první, ten nejlepší ve světě něco znamená, prožívá skutečný život. Musíte být výjimečný. A v tom tkví i idea příběhu – být první Američan, který sní celé auto. Herman se jako člen rodiny Macků cítí jako méněcenný, protože nic nedokázal. Je to takový citlivka, který žije jen ve stínech svého otce a sourozenců. Proto se rozhodne tímto šíleným, ale tak americkým počinem, vystoupit z jejich stínu. Vzniká tu ale velký rodinný rozpor, protože zvláště pro otce je to rouhačský počin, něco jako zničení svého boha, své podstaty. I ostatní členové rodiny, ale potažmo celá společnost, je tímto činem rozdělená. Na jedné straně mu jedni vyhrožují smrtí, hrozí božím trestem, na druhé jsou fanatické davy ochotny za tuto reality show, během které Herman veřejně podstoupí v místním nejlepším hotelu, zaplatit tisíce dolarů, jen aby byli u toho amerického zázraku. Někdo sežere auto po kouskách, pak je „vytlačí“ v přímém přenosu a vy si jej pak můžete koupit, když dáte nejvíce! Přímou cítíte, jak neuvěřitelný je americký smysl pro show, jak se tomu vše podřizuje, jak rodina jde do háje, když se tu zrovna chystá vaše nesmrtelnost, věčná sláva spojená s velkými penězi.

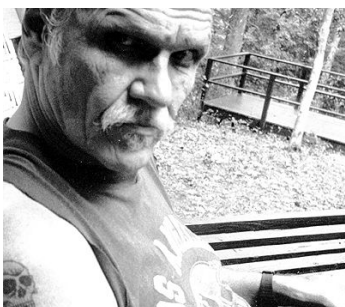
Autor nám ale celkem podrobně představuje všechny postavy z příběhu, až by se dalo říci, že hlavními postavami jsou všichni aktéři knihy. Ať je to Hermanovo dvojče Mister, které je schopný podstoupit cokoli, jen aby vlastnil americké snové auto kadilak, jeho sestra Junell, která jako řidička odtahového superauta jménem Mamina je schopna prožívat své sexuální vztahy pouze na zadním sedadle auta svého milence policisty uprostřed hromadných nehod, či postava krásné a mladé hotelové děvky Margo, která chtěla svůj osud změnit tím, že se „šoustáním zbaví šoustání... když vošoustá všechny...“.

Když jsem zjistil, že se jedná o jižanskou tvorbu, okamžitě mi na mysl přišla snad nejlepší kniha z této oblasti „Dobrého člověka těžko najdeš a jiné povídky“ od Flannery O'Connerové. A právě stejnojmenná povídka z této sbírky o rodinném výletě autem, který skončí strašným masakrem, obsahuje přesně ty stejné prvky, jaké používá Crews. Především je to jistá velmi chladně podaná dávka brutality. Opravdu až šokuje popis strašného utrpení obětí nehod, které je v podání našich aktérů tak nezúčastněné „ ... to dřív mohla být šestiletá holčička. Nohy měla zkroucené pod sebou a jednu ruku měla urvanou v lokti. ... Žena byla rozpáraná od hrudníku dolů a střeva ji ležela v klíně.“ Do toho se Junell muchluje s Joem na sedadle auta a vyjadřují si lásku. Tak to mají rádi. Ve většině jižanských děl je právě přístup ke smrti zcela „nenormální“. Vše vyjádřeno chladně, v krátkých, jednoduchých větách, jako celá kniha.

Stejně kvalitní jako sám příběh je i doslov Marcela Arbeita, který jako znalec americké literatury nedávno sklidil zasloužený obdiv za skvělou antologii jižanské literatury „Vypravěči amerického Jihu“, kterou vydal společně s Jakubem Guziurem v nakl. Paseka.

Překladačem knihy „Aut’ák“ z ediční řady anglo-amerických autorů nakl. Argo je Martin Svoboda.

BoboKing

Harry Crews patří ke klasikům americké jižanské literatury. Narodil se 7. června 1935 v Bacon County, stát Georgia. Neprožil příliš radostné dětství v područí opileckého násilnického otčima. Vše sepsal ve své vzpomínkové autobiografii „A Childhood: The Biography of a Place“ z roku 1978. V sedmnácti odešel se svým bratrem jako dobrovolník do korejské války jako voják námořní pěchoty. Vystudoval na univerzitě literaturu, kterou pak sám vyučoval v hodinách tvůrčího psaní. Dvakrát se oženil a rozvedl se stejnou ženou. Jeho jediné dítě, syn Patrick, se utopil ve čtyřech letech. První knihu „The Gospel Singer“ vydal v roce 1968.

Literární ceny

Cena Karla Čapka

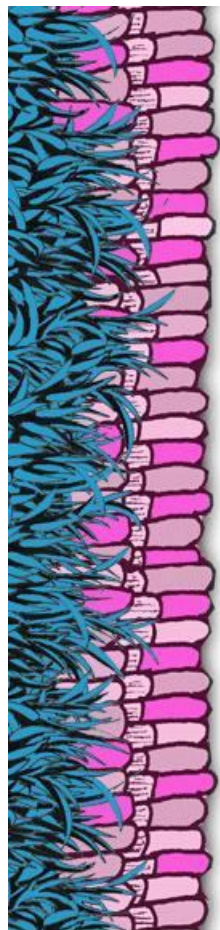
Každé dva roky uděluje České centrum PEN klubu Cenu Karla Čapka. Letošním držitelem se stal známý český autor Ivan Klíma, který si cenu převzal v Brožíkově síni pražské Staroměstské radnice spolu s finanční odměnou. Udělování ceny se neslo v úsměvné atmosféře. Podle předsedy poroty Vladimíra Karfíka byl výběr poměrně jednoduchý, protože minulé poroty byly podle něho "ohleduplné" a Klímu jim nechaly. Obdobně i L. Vaculík v proslovu řekl, „Při udělování cen hraje roli ohled na to, kdo ještě nedostal a kdo by mohl umřít, ale i kvalita díla. Klíma všemu vyhovuje.“ Cena se uděluje od roku 1994.

Kniha roku podle Lidových novin

Na konci roku 2009 vyhlásily Lidové noviny výsledky tradiční ankety Kniha roku. Vítězem se stala kniha Josefa Kostohryze „Básně, Povídky a jiné prózy“. V anketě hlasovalo 216 osobností české inteligence. Mimo jiné i prezident Václav Klaus, který dal hlas pro velkolepou sagu „Život a osud“ od V. Grossmana. Nehlasoval ale V. Havel, který se omluvil, že nemá momentálně přehled o knižní produkci v ČR. Na dalších místech se umístily tituly: Ivan Klíma - Moje šílené století, výběr z časopisu Sešity pro mladou literaturu, jež vycházely v letech 1966 – 69, Viola Fischerová - Domek na vinici či Petr Pithart – Devětaosmdesátý. Anketa vznikla poprvé v roce 1928 a tehdejším vítězem se stal román „Mlčení plukovníka Brambla“ od André Mauroise

Nový projekt na podporu čtení

KNIHA

ZÁVISLOST NA CELÝ ŽIVOT

KDO? Svaz českých knihkupců a nakladatelů (SČKN) a Svět knihy zahajují v rámci projektu „Rosteme s knihou“ novou kampaň, zaměřenou na podporu čtení.

PROČ?

Obyvatelstvo naší republiky mělo vždy tradičně dobrý vztah k literatuře. Projekt **Závislost na celý život** chce tuto kulturní vazbu obnovit a přitáhnout pozornost nejširší veřejnosti k četbě jako k zábavné, aktivní a svým způsobem tvůrčí činnosti. Kampaň si klade za cíl oživit co největší nárůst povědomí o vydávaných knižních titulech a zdůraznit, že četba je i v dnešní digitální době atraktivní způsob, jak trávit čas.

JAK?

Pilotním projektem kampaně je spot umístěný na internetu. Desetiminutový film se skládá z živých vstupů známých lidí a z animovaných předělových sekvencí. Na otázky typu „Jakou roli pro vás hraje kniha?“, „Už vás někdy kniha zachránila?“, „Na čem ujdíte?“ a podobně odpovídá šest známých osobností.

KDE?

Kampaň **Závislost na celý život** běží na www.sckn.cz, www.rostemesknihou.cz, www.svetknihy.cz, Facebooku, Streamu, YouTube a dalších webových stránkách nakladatelů a distributorů.

